

КАЗУС

Подсъдимият Димитър Иванов е многократно осъждан за тежки умишлени престъпления от общ характер. Относително осъждане за квалификацията на престъпленията по настоящото дело е присъда по НОХД № 196/2008 г. на Окръжен съд – Плевен, влязла в сила на 4.ІІ.2009 г., с която Иванов е бил осъден на основание чл. 199, ал.1, т.4, във връзка с чл. 29 и във връзка с чл. 26 НК на 4 /четири/ години лишаване от свобода, за деяние извършено през периода от 28.ІХ.2007 г. до 7.І.2008 г. Наказанието по това осъждане било групирено с други наложени наказания, определено му общо наказание от пет години лишаване от свобода и изтърпяно на 24.ІV.2012г.

Георги Костов е осъждан за престъпление "кражба", с присъда на РС - Плевен, постановена по НОХД № 2305/2015 г., влязла в сила на 23.Х.2015 г., с която е бил осъден на основание чл. 195, ал.1, т. 7 от НК на 8/осем/ месеца лишаване от свобода, за деяние, което е извършено на 28.ІІ.2015г.

Димитър Иванов и Георги Костов са чичо и племенник. Живеят в многолюдни семейства, неграмотни, без образование, безработни, известни на органите на МВР с множество криминални прояви, свързани с престъпления против собствеността.

На 29.ХІ.2015 г. Димитър Иванов и Георги Костов решили да извършат кражба от дома на свидетелката Й.П., на 81 години, в гр. Плевен, като откраднат жито и смески. Дватама знаели, че Й.П. живее сама в дома си и отглежда животни. На 29.ХІ.2015 г. в тъмната част на денонощието влезли в имота ѝ и отишли до помещението, където се съхранявали зърното и смеските, което не било заключено. Оттам взели 20 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 16, 00 лева; 300 кг. ронена царевица, на стойност – 108 лева; 250 кг. хлебна пшеница, на стойност – 85, 00 лева; 100 кг. слънчогледов шрот, на стойност – 33, 00 лева и 17 бр. полипропиленови тъкани чували, на стойност – 8, 50 лева.

Отнетото имущество впоследствие продали на свидетеля М.Р. След подаден сигнал от пострадалата Й.П., свидетелят К.Ф.-мл.районен инспектор при РУ-РПУ установил като извършители на престъплението Димитър Иванов и Георги Костов. Заключението на съдебно стоковата експертиза сочи, че стойността на отнетото имущество е на обща стойност 250,50 лева. Имуществото не е възстановено.

На 9.ХІІ.2015 г. след като употребили значително количество алкохол Димитър Иванов и Георги Костов решили да отидат в къщата на свидетеля Д.М.Д., в гр. Плевен, тъй като предполагали, че в дома му има голяма сума пари, които да откраднат. В тъмната част на денонощието, около 22.00 ч. двамата влезли в двора на къщата на Д.М.Д., като Димитър Иванов отворил входната врата на жилищната постройка, като я насилил с метална щанга, с което я разбил. Димитър Иванов и Георги Костов влезли вътре и започнали да търсят пари. Димитър Иванов намерил сумата от 32,00 лева в портмоне от дреха на пострадалия и ги взел заедно с портмонето на стойност 2,00 лв. Собственикът, който бил на значителна възраст, усетил, че в домът му има някой, станал да провери и видял силуета на Георги Иванов, когото последвал. В този момент Димитър Иванов му нанесъл удари в главата и пострадалия паднал на пода. За да сломи евентуална съпротива и за да даде възможност на Георги Иванов да напусне къщата с парите, Димитър Иванов го натиснал с крак слабините, с което го обездвижил и двамата напуснали къщата. Отнетата от пострадалия сума в размер на 32,00 лева двамата си разделили, а портмонето изхвърлили.

Димитър Иванов и Георги Костов били установени като извършители от свидетеля Г.С.-мл. разузнавач към РУ-РПУ. С протокол за доброволно предаване

Димитър Иванов предал на свидетеля Г.С. част от отнетата сума, на обща стойност 20,00 лева.

След като напуснали домът на Д.,М.Д.Димитър Иванов и Георги Костов се почувствали гладни и решили да влязат отново в дома на свидетелката Й. П. и да откраднат от там нещо за ядене.

На 9.XII.2015 г. около 23.00 часа, след като счупили стъкло на остъклението на къщата, Димитър Иванов и Георги Костов влезли в дома на свид. Й.П. Оттам взели: 15 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 12, 00 лева; 5 кг. свинска кайма, на стойност – 30, 00 лева; 11 бр. пилешки бутчета, на стойност – 11, 00 лв.; 1 кг. агнешки ребра, на стойност – 11, 00 лева; 2 кг. риба /уклей/, на стойност – 7, 00 лева; 1 бр. домашна баница със сирене, на стойност - 3, 00 лева и 1 бр. емайлирана тава, на стойност – 6, 00 лева. С вещите напуснали жилището на свид.Й. П, а отнетото имущество си поделили. Свидетеля Г.С. отново установил Димитър Иванов и Георги Костов като извършители на кражбата. С протокол за доброволно Георги Костов предал част от отнетото имущество, което било върнато на пострадалото лице Й.П. Възстановеното имущество било на обща стойност 59,00 лева.

При огледа на пострадалия- Д.М.Д са установени две разкъсно-контузни рани на челото, оток на носа, кръвонасядане на лявата скула, долния клепач на лявото око и бузата.

С обвинителен акт Димитър Иванов и Георги Костов са предадени на съд за извършени престъпления от общ характер.

В рамките на ДП, Димитър Иванов се признава за виновен и дава обяснения във връзка с обвиненията. Обвиняемият Георги Костов не дава обяснения по така предявените обвинения.

При даване на ход на разпоредителното заседание, обвиняемият Димитър Иванов изразил желание за разглеждане на делото при условията на особените правила в процесуалния закон, а именно по реда на чл.371, т.2 от НПК. Димитър Иванов заявил пред Съда, че се признава за виновен само за престъпление със словесна квалификация „квалифициран грабеж“.

ВЪПРОСИ:

1.Посочете правната квалификация/словесна и цифрова/ за всеки един от извършителите? Аргументирайте отговорите си.

2.Налице ли са множество престъпления? Ако отговорът ви е положителен изяснете особеностите на всяко едно от престъпленията в множеството? За кои престъпления е допустимо приложението на института на продължаваното престъпление?

3.Какви указания като наблюдаващ прокурор бихте визирали да се извършат за приключване на делото по реда на чл.242, ал.1 от НПК?

4. Налице ли са обстоятелства, които смегчават отговорността на Димитър Иванов и Георги Костов? Приложим ли е института на някой от привилегированите състави от НК и за кое престъпление/престъпления? Допустимо ли е приложението на чл.218Б от НК за Димитър Иванов и Георги Костов? Аргументирайте отговорите си.

5. Задължителна е ли е адвокатската защита за Димитър Иванов и Георги Костов, кое е правното основание от разпоредбите на НПК, посочете го конкретно, допустимо ли е двамата обвиняемите да ползват един и същ защитник в досъдебната и съдебната фаза?

6.Допустимо ли е съдебното производство да приключи по реда на глава 27, чл.371, т.2 от НПК досежно Димитър Иванов?

РЕШЕНИЕ НА КАЗУС ЗА МЛАДШИ ПРОКУРОРИ 2022г.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №1

А. Димитър Иванов е извършил три престъпления в условията на реална разнородна съвкупност:

1. Грабеж в условията на опасен рецидив и съучастническа дейност

- *престъпление по чл. 199, ал. 1, т. 4, във вр. с чл. 198, ал. 3, вр. ал. 1, вр. с чл. 29, ал. 1, б. "А", вр. с чл. 20, ал. 2, във вр. с ал. 1 от НК.*

За това, че на 09.12.2015 година в гр. Плевен, при условията на опасен рецидив, след като е бил осъждан с влязла в сила присъда по НОХД 196/2008г. по описа на ОС – Плевен, за тежко умишлено престъпление на наказание „лишаване от свобода“ не по-малко от една година и изпълнението, на което не е било отложено по чл. 66 от НК, в съучастие, като съизвършител с Георги Костов, отнел чужди движими вещи – парична сума 32,00 лева /BGN/ и мъжко кожено портмоне, на стойност 2,00 лева, всичко на обща стойност 34,00 лева, от владението на Д.М.Д, без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като двамата били заварени на място на престъплението и Иванов употребил сила (натиснал с крак в слабините Д.М.Д., с което го обездвижил), за да бъде запазено владението върху паричната сума и портмонето.

2. Влизане в чуждо жилище с употреба на сила, извършено нощем от две лица

- *престъпление по чл. 170, ал. 2, вр. с ал. 1 от НК*

За това, че на 09.12.2015 г. в гр. Плевен, влязъл в чуждо жилище-домът на Д.М.Д., като употребил за това сила, като деянието е извършено нощем и от две лица.

3. Кражба в условията на продължавано престъпление и опасен рецидив, наличие на предварителен сговор от две лица като деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на преграда, здраво направена за защита на имот и/или лица

- *престъпление по чл. 196, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 5, във вр. с чл. 194, ал. 1, вр. с чл. 26, ал. 1, във вр. с чл. 29, ал. 1, б. "А" от НК*

В периода от 29.11.2015 г. до 09.12.2015, в гр. Плевен, при условията на опасен рецидив, след като е бил осъждан с влязла в сила присъда по НОХД 196/2008г. по описа на ОС – Плевен, за тежко умишлено престъпление на наказание „лишаване от свобода“ не по-малко от една година и изпълнението, на което не е било отложено по чл. 66 от НК и при условията на продължавано престъпление, след като двамата с Георги Костов се сговорили се предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на прегради, здраво направени за защита на имот, отнел чужди движими вещи от владението на Й.П. на обща стойност от 330, 50 лева, без нейно съгласие с намерение противозаконно да ги присвои, както следва:

В продължаваното престъпление се включват следните деяния:

За това, че на 29.11.2015 година в гр. Плевен., при условията на опасен рецидив, след като е бил осъждан с влязла в сила присъда по НОХД 196/2008г. по описа на ОС – Плевен, за тежко умишлено престъпление на наказание „лишаване от свобода“ не по-малко от една година и изпълнението на което не е било отложено по чл. 66 от НК,

след като с Георги Костов се сговорили предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, отнел чужди движими вещи: 20 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 16,00 лева; 300 кг. ронена царевица, на стойност – 108 лева; 250 кг. хлебна пшеница, на стойност – 85,00 лева; 100 кг. слънчогледов шрот, на стойност – 33,00 лева и 17 бр. полипропиленови тъкани чували, на стойност – 8,50 лева, или всички вещи на обща стойност 250,50 лева, от владението на Й.П., без нейно съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои;

За това, че на 09. 12.2015 година в гр. Плевен, при условията на опасен рецидив, след като е бил осъждан с влязла в сила присъда по НОХД 196/2008г. по описа на ОС – Плевен, за тежко умишлено престъпление на наказание „лишаване от свобода“ не по- по малко от една година и изпълнението на което не е било отложено по чл. 66 от НК, след като с Георги Костов се сговорили предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на прегради, здраво направени за защита на имот, отнел чужди движими вещи: 15 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 12,00 лева; 5 кг. свинска кайма, на стойност – 30,00 лева; 11 бр. пилешки бутчета, на стойност – 11,00 лв.; 1 кг. агнешки ребра, на стойност – 11,00 лева; 2 кг. риба /уклей/, на стойност – 7,00 лева; 1 бр. домашна баница със сирене, на стойност - 3,00 лева и 1 бр. емайлирана тава, на стойност – 6,00 лева, или всички вещи на обща стойност – 80,00 лева, от владението на собственика Й.П., без нейно съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои.

Георги Костов осъществил от обективна и субективна страна следните престъпления от общ характер:

1. Грабеж в съучастие като съизвършител

- престъпление по чл. 198, ал. 3, вр. с ал. 1, във вр. с чл. 20, ал. 2 ,вр.ал.1от НК

За това, че на 09.12.2015 г. в гр. Плевен, в съучастие, като извършител с Димитър Иванов, отнел чужди движими вещи – парична сума 32,00 лева /BGN/ и мъжко кожено портмоне, на стойност 2,00 лева, на обща стойност 34,00 лева, от владението на Д.М.Д., без негово съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои, като двамата били заварени на място на престъплението и Иванов употребил сила (натиснал с крак в слабините Д.М.Д., с което го обездвижи), за да бъде запазено владението върху паричната сума и портмонето.

2. Влизане в чуждо жилище с употреба на сила, извършено нощем от две лица

– престъпление по чл. 170, ал. 2, вр. с ал. 1 от НК

За това, че на 09.12.2015 г. в гр. Плевен, влязъл в чуждо жилище-домът на Д.М.Д., като употребил за това сила, и деянието е извършено нощем от две лица.

3. Кражба в условията на продължавано престъпление, повторност, наличие на предварителен сговор от две лица като деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на преграда, здраво направена за защита на имот и/или лица

-престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3 и т. 5, т. 7, във вр. с чл. 194, ал.1, вр. чл. чл. 28, ал. 1, вр. чл. чл. 26, ал. 1 от НК

В продължаваното престъпление се включват следните деяния:

В периода от 29.11.2015 г. до 09.12.2015 г., в гр. Плевен, при условията на повторност, след като е бил осъждан за друго такова престъпление с влязла в сила присъда по НОХД 2305/2015г. по описа на РС – Плевен, влязла в законна сила на 23.10.2015г., при условията на продължавано престъпление, след като с Димитър Иванов се сговорили предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на прегради здраво направени за защита на имот, отнел чужди движими вещи от владението на Й.П, на обща стойност от 330, 50 лева, без нейно съгласие с намерение противозаконно да ги присвои, както следва:

За това, че на 29.11.2015 година в гр. Плевен, при условията на повторност след като е бил осъждан за друго такова престъпление с присъда по НОХД 2305/2015г. по описа на РС – Плевен, влязла в законна сила на 23.10.2015г., след като с Димитър Иванов се сговорили предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, отнел чужди движими вещи: 20 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 16,00 лева; 300 кг. ронена царевича, на стойност – 108 лева; 250 кг. хлебна пшеница, на стойност – 85,00 лева; 100 кг. слънчогледов шрот, на стойност – 33,00 лева и 17 бр. полипропиленови тъкани чували, на стойност – 8,50 лева, или всички вещи на обща стойност 250. 50 лева, от владението на Й.П, без нейно съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои.

За това, че на 09.12.2015 година в гр. Плевен, при условията на повторност след като е бил осъждан за друго такова престъпление с присъда по НОХД 2305/2015г. по описа на РС – Плевен, влязла в законна сила на 23.10.2015г., след като с Димитър Иванов се сговорили предварително за нейното осъществяване и деянието не представлява маловажен случай, чрез разрушаване на прегради, здраво направени за защита на имот, отнел чужди движими вещи: 15 кг. бяло пшеничено брашно на стойност – 12,00 лева; 5 кг. свинска кайма, на стойност – 30,00 лева; 11 бр. пилешки бутчета, на стойност – 11,00 лв.; 1 кг. агнешки ребра, на стойност – 11,00 лева; 2 кг. риба /уклей/, на стойност – 7,00 лева; 1 бр. домашна баница със сирене, на стойност - 3,00 лева и 1 бр. емайлирана тава, на стойност – 6,00 лева, или всички вещи на обща стойност – 80,00 лева, от владението на П.,В.Ц, без нейно съгласие, с намерение противозаконно да ги присвои

По така визирания казус се е произнесъл ВКС, 01 н.о с Решение №113/02-06.2017г. по н.дело №405/2017г.; Решение №40/08.02.2017г. на АС-НО, гр. Велико Търново по ВНОХД№403/2016г.;Присъда №53/02.11.2016г. на ОС-НО, гр. Плевен по НОХД№783/2016г.

Казусът е изготвен по конкретно наказателно дело, във връзка с което са постановени следните съдебни актове: *Решение №113 от 02. 06. 2017 г.* по нак. дело № 405 от 2017 г. на Върховния касационен съд, I н.о.; *Решение №40 от 08.02.2017 г.* на Апелативен съд, гр. Велико Търново по ВНОХД №403 от 2016 г.; *Присъда № 53/02.11.2016 г.* на Окръжен съд, гр.Плевен по НОХД №783 от 2016 г.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №2

1. Да, налице е множество престъпления

А. Димитър Иванов е извършил множество престъпления. Налице са и двата вида множество: съвкупност и рецидив, както следва:

- Три престъпления в *реална разнородна съвкупност*: кражба в условията на продължавано престъпление, грабеж и нарушаване неприкосновеността на жилище;
- Кражба в условията на *опасен рецидив* по чл. 29, ал. 1,б.“А“ от НК
- Грабеж в условията на опасен рецидив по чл. 29, ал. 1,б.“А“ от НК

Б. Георги Костов е извършил множество престъпления, а именно:

- Три престъпления в *реална разнородна съвкупност*: кражба в условията на продължавано престъпление, грабеж и нарушаване неприкосновеността на жилище;
- Кражба в условията на *повторност* по смисъла на чл. 28, ал.1 от НК

2. Институтът на продължаваното престъпление е приложим по отношение на двете деяния на Иванов и Костов, чрез които са осъществени през непродължителен период от време отделни състави на престъплението кражба.

Относно продължаваното престъпление вж. Тълкувателно решение №3 от 1971 на ОСНК на ВС. Относно разграничаването на продължаваното престъпление от множество престъпления вж. Тълкувателно решение №2 от 2010 на ОСНК на ВКС.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №3

В чл. 242, ал. 1 НПК са предвидени част от правомощията на прокурора във втория стадий на досъдебното производство, а именно „действия на прокурора след приключване на разследването“. Този стадий започва след като прокурорът получи от разследващия орган писменото мнение и материалите по делото. Съгласно чл. 242, ал. 1 от НПК, след като получи и се запознае с материалите по делото *прокурорът може*:

1. Да изготви постановление за прекратяване на делото;
2. Да изготви постановление за спиране на делото;
3. Да внесе делото в съда:
 - с предложение за освобождаване от наказателна отговорност по чл.78а НК;
 - със споразумение;
 - с обвинителен акт – чл. 246,ал.1 от НПК.

За да упражни някое от горепосочените правомощия е необходимо да установи, че са извършени по реда на НПК всички необходими и възможни действия по разследването, чрез които да се установи обективната истина по делото. В конкретния казус следва да бъдат извършени следните действия по разследването, както следва: огледи на местопроизшествие, разпити на свидетели, разпити на пострадали лица (след разясняване на правата по чл.74-88 и чл. 227, ал. 2 от НПК), при необходимост – разпити на поемни лица, съдебно-медицинска експертиза, съдебно психиатрична и психологическа експертиза досежно вменяемостта на обвиняемите предвид на алкохолното им опиване, съдебно-оценителна експертиза, съдебно-дактилоскопна експертиза, протоколи за доброволно предаване, съдебно-медицинско удостоверение, писмени документи досежно правото на собственост за отнетите вещи, писмени справки от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ относно изтърпени наказания лишаване от свобода за двамата обвиняеми, свидетелства за съдимост,

справки за наложени административни наказания, характеристични справки, приложените по делото писмени и веществени доказателства, прецизни обвинения на обвиняемите лица, предявяване на досъдебното производство.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №4

1. Да, налице е обстоятелство, което смекчава отговорността на Димитър Иванов и Георги Костов. Това е доброволното предаване на част от отнетото имущество. Частичното връщане на отнетото имущество следва да се третира като смекчаващо отговорността обстоятелство, което да се отчете при индивидуализацията на наказанието.

2. Не са приложими привилегирани състави. Следва да се съобрази, че относно престъплението грабеж и престъпление по чл.170 от НК привилегирани състави не са предвидени в НК. Относно престъплението „кражба“ привилегирания състав по чл.197 от НК е неприложим, тъй като не са върнати/заместени изцяло откраднатите вещи. Наред с това чл. 197 НК е неприложим за деяния, квалифицирани по чл. 196, а именно за случаите на кражба в условията на опасен рецидив.

3. Не е допустимо приложението на чл.218Б от НК за Димитър Иванов и Георги Костов.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №5

1. Защитата от защитник е задължителна по отношение на Иванов и Костов. Тя е от вида на условно задължителната защита и се обуславя от следното:

Обвиняемите лице не владеят български език (чл. 94, ал.1, т. 4 от НПК). Димитър Иванов и Георги Костов са неграмотни. Неграмотността означава липса на познания по български език и е основание за задължително участие на защитник на обвиняемия. Проверката за владеење на български език се извършва по правилата на чл. 395б от НПК.

Задължителното участие на защитник може да се обуслови и от това, че интересите на обвиняемите са противоречиви и единият от тях има защитник (чл. 94, ал.1, т.5 от НПК).

2. Не е допустимо двамата обвиняеми да ползуват един и същ защитник и в двете фази на наказателното производство, тъй като същите имат противоречиви интереси. В настоящия казус Димитър Иванов се признава за виновен и дава обяснения, а Георги Костов не дава такива. Поради това следва да се приеме, че са налице противоречиви интереси помежду им.

ОТГОВОР НА ВЪПРОС №6

Не е допустимо съдебното производство да приключи по реда на глава 27, чл. 371, т. 2 от НПК относно Димитър Иванов поради следните съображения:

- Съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК *не се допуска за отделен подсъдим, когато другия подсъдим по делото не е съгласен* същата процедура да се приложи и спрямо него.
- Съкратено съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК не се допуска, ако признанието на деєца обхваща *само част от инкриминираните в обвинителния акт деяния*. (вж. Тълкувателно решение №1 от 2009 г. на ОСНХ на ВКС)